

[Axel Dam.]

reaktionær. Og i den Henseende skal jeg gerne indrømme det Sandhedsmoment i Beskyldningen, at der paa visse Punkter kan være noget reaktionært i vort Program, nemlig paa de Punkter, hvor vi betragter den Udvikling, der har fundet Sted, som Tilbagegang.

Saaledes, naar vi sammenligner Jydske Lov fra 1241 med vor Tids Lovgivning. I den berømte Indledning til Loven siges angaaende Lovgivningens Formaal, at

„Vilde hver Mand nøjes med sit eget og lade Folk nyde lige Ret, da behøver man ingen Lov.“

Altsaa: Enhver sit og i øvrigt lige Ret for alle til at beholde sit eget i Fred, passe sine egne Sager og lade andre om deres, skulde være Lovens hele Indhold: Simpel Retsbeskyttelse og intet andet.

Udtrykkeligt siges det ogsaa, at

„Loven ej skal være gjort eller skrevet for nogens særlige Gunst, men efter alle Mænds Tarv, som i Landet bo.“

Særlovgivning til Gunst for, det være sig Skotøjsfabrikanter eller sukkersyge Roedyrkere, er der altsaa taget Afstand fra allerede 1241.

Ogsaa med Hensyn til Lovenes Affattelse burde man være saa reaktionær at vende tilbage til Jydske Lovs Krav. Der siges i denne:

„Loven skal være ærlig, retfærdig . . . og aabenbar“ — dette sidste vil i vor Tids Sprog sige „tydelig“ — „saa at alle Mennesker kan vide og forstaa, hvad Loven siger.“

Hvad mener man i saa Henseende f. Eks. om vore Skattelove? Jeg skal her slet ikke komme ind paa deres Ærlighed eller Retfærdighed, men kun minde om, at det med deres Tydelighed staar saaledes til, at der udgives Haandbøger i Vejledning til at tyde dem eller lyde dem og gives Kursus i at undgaa de Fælder, man kan plumpe i, naar man ved Udfyldelsen af Selvangivelsesblanketten nøjes med at raadspørge sin egen sunde Fornuft, der jo er ganske utilstrækkelig til Lovfortolkning i vore Dage.

Hvis man vil lade Ordet „reaktionær“ ogsaa omfatte Betydningen: Tilbagevenden til sund Fornuft, saa skal jeg ikke protestere mod Ordets Anvendelse overfor os. Derimod kan jeg som gammel Dansklerer ikke godkende den højtærede Statsministers Anvendelse af Ordet „Gave“, der efter almindelig Sprogbrug betyder at give noget, ikke at ophøre med at fratage noget. Og hvad Protesten mod Nedsættelsen af Formueskatten angaar, fremkom netop en saadan

fra vor Side. Men da vi paa vort Program har et Krav om Afskaffelse af alle Skatter, kunde vi naturligvis kun protestere imod, at denne Skattenedsættelse skar ned fra den gale Ende, og vi stemte derfor ikke for Nedsættelsen.

Beskyldningen mod os for Inkonsekvens vilde for saa vidt være rimeligere fra Venstres Side end fra Socialdemokratiets Side. Vi beskyldes jo let for Inkonsekvens, naar vi tager saa meget Hensyn til de bestaaende Forhold, at vi ikke ønsker Gennemførelse i en hvilken som helst Rækkefølge af de enkelte Programpunkter, der hænger saaledes sammen med Helheden, at det ene er betinget af det andet, og de altsaa forudsætter samtidig Gennemførelse. At det kan volde Vanskelighed for Modstandere at forstaa dette, naar de ikke netop er udpræget loyalt indstillede, skal jeg villigt indrømme; Ævnen til at sætte sig ind i andres Tankegang kan jo svinge, selv i Tilfælde, hvor den ærlige Villie dertil er til Stede. Og andet og mere end Villien til at være loyal mener vi os heller ikke berettigede til at vente fra dem, der vil kritisere os.

Men den Beskyldning for Inkonsekvens, som en Gang mødte mig fra et æret Medlems Side, og som begrundedes med, at vi snart stemte med og snart stemte imod Socialdemokratiet, synes mig ikke at vidne om en saadan Villie, da det, der vilde være inkonsekvent for en Socialdemokrat, ikke behøver at være det for os, eftersom vor Stilling jo ikke er dikteret ud fra de samme Principper som Socialdemokratiets. Med samme Ret eller Mangel paa Ret vilde vi kunne beskylde Socialdemokratiet for Inkonsekvens, fordi de snart fremsætter Forslag, som vi fra vort Synspunkt kan billige, snart Forslag, som vi maa gaa imod, og snart Forslag, som set ud fra vore Synspunkter er en saadan Blanding af rigtigt og urigtigt, at vi maa undlade at stemme og derved overlade Ansvaret til det Flertal, der vedtager eller forkaster Lovforslaget.

De Ændringsforslag, vi selv har stillet til Finansloven, er ikke noget udtømmende Udtryk for, hvad vi ønsker ændret i Statens fremtidige Økonomi. Naar vi vender os mod Understøttelsesprincippet som noget, der bør overflødiggøres gennem en retfærdigere Samfundsordning, der afskaffer Monopoler og sikrer Arbejdets Ret til de Værdier, som Arbejdet skaber, gør vi derfor med Hensyn til øjeblikkelig Afskaffelse af Understøttelser to Undtagelser. Den ene Slags er dem, som er nødvendige for at lindre en øjeblikkelig Nød, der ikke kan vente paa en fremtidig gennemgribende Ordning, som